Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 30/03/2021 Ενημερώθηκε: 30/03/2021

Φορολογικές Δηλώσεις 2020-21: Οι ηλεκτρονικές αποδείξεις στην εποχή του Covid-19

Προβολή σε μορφή PDF

Αναλύσεις και πρακτικά παραδείγματα για κατοίκους Ελλάδας και εξωτερικού.

Μία από τις σημαντικότερες αλλαγές που επήλθαν στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αφορά το ύψος των ηλεκτρονικών δαπανών που απαιτείται να πραγματοποιούν οι μισθωτοί και οι ελεύθεροι επαγγελματίες. Πιο συγκεκριμένα, από 01.01.2020, οι εν λόγω φορολογούμενοι καλούνται να καλύψουν το 30% του ετήσιου πραγματικού τους εισοδήματος με δαπάνες που έχουν εξοφληθεί με χρήση «πλαστικού χρήματος». Υπό κανονικές συνθήκες το ύψος των συγκεκριμένων δαπανών είναι σχετικά εύλογο. Παρόλα αυτά, στην εποχή της πανδημίας Covid-19, με «κλειστό» το λιανεμπόριο και την εστίαση, αρκετοί πολίτες ενδέχεται να βρεθούν αντιμέτωποι με το πέναλτι του 22% επί της αξίας των ηλεκτρονικών αποδείξεων που δεν θα έχουν καταφέρει να συγκεντρώσουν.

Σημειώνεται πάντως ότι το απαιτούμενο ποσοστό των αποδείξεων μπορεί να περιοριστεί στο 20% αν κάποια έξοδα που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των ηλεκτρονικών δαπανών είναι ιδιαίτερα υψηλά. Αυτό συμβαίνει όταν οι καταβολές φόρου εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ, οι δανειακές υποχρεώσεις (προσωπικές ή επαγγελματικές) προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα ενοίκια, υπερβαίνουν το 60% του πραγματικού εισοδήματος. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξόφληση των ανωτέρω εξόδων με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Υπενθυμίζουμε ότι από την υποχρέωση πραγματοποίησης των ελάχιστων δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα εξαιρούνται οι φορολογούμενοι άνω των 70 ετών, άτομα με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%, όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας ή ψυχιατρικό κατάστημα, οι ανήλικοι που υποβάλλουν υποχρεωτικά φορολογική δήλωση και οι υπηρετούντες τη στρατιωτική τους θητεία.

Στο παρόν άρθρο επιδιώκουμε, μέσω πρακτικών παραδειγμάτων, να αναλύσουμε το θέμα της συγκέντρωσης των ηλεκτρονικών αποδείξεων, εμβαθύνοντας σε εισοδήματα από το εξωτερικό αλλά και από ελληνικές πηγές που εισπράττονται από κατοίκους αλλοδαπής.

Φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας

Επιγραμματικά, ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας όταν ανήκει σε κάποια τοπική Δ.Ο.Υ. και φορολογείται στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημα του.

Στην πιο συνήθη περίπτωση (*Παράδειγμα Α*), υποθέτουμε λοιπόν ότι ένας μισθωτός έχει φορολογητέο εισόδημα 15.000 Ευρώ. Η ελληνική εταιρεία στην οποία εργάζεται παρακρατά σε ετήσια βάση περίπου 1.350 Ευρώ, εκ των οποίων 1.284 Ευρώ αφορούν φόρο εισοδήματος και 66 Ευρώ ειδική εισφορά αλληλεγγύης. Ο συγκεκριμένος φορολογούμενος καλείται να συγκεντρώσει ηλεκτρονικές αποδείξεις ύψους 4.480 Ευρώ, ήτοι 30% επί του εισοδήματος του μετά την αφαίρεση της εισφοράς αλληλεγγύης. Λαμβάνοντας συνεπώς υπόψη τα χρήματα που βλέπει στην τσέπη του ο εργαζόμενος, το 1/3 των χρημάτων του πρέπει να δαπανηθεί και οι αντίστοιχες πληρωμές να γίνουν με ηλεκτρονικά μέσα. Αν ο συγκεκριμένος φορολογούμενος συγκεντρώσει 3.480 Ευρώ ηλεκτρονικές δαπάνες, δηλαδή 1.000 Ευρώ λιγότερα από το προβλεπόμενο όριο, θα πρέπει να πληρώσει επιπλέον φόρο 220 Ευρώ, ήτοι 22% επί της διαφοράς.

Αν ο παραπάνω φορολογούμενος καταβάλλει 600 Ευρώ το μήνα για ενοίκιο της κύριας κατοικίας του (7.200 Ευρώ ετησίως) και 800 Ευρώ για ΕΝΦΙΑ (διάφορα δικαιώματα επί ακινήτων) και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο φόρος εισοδήματος του ανέρχεται σε 1.284 Ευρώ, έπεται ότι οι ελάχιστες ηλεκτρονικές αποδείξεις πρέπει να είναι 2.987 Ευρώ, ήτοι 20% επί του εισοδήματος του μετά την αφαίρεση της εισφοράς αλληλεγγύης.

Η απόδειξη της καταβολής με ηλεκτρονικά μέσα είναι ιδιαίτερα απλή, αν η μισθοδοσία του παραπάνω φορολογούμενου είναι σε κάποια ελληνική συστημική τράπεζα. Σε αυτή την περίπτωση, θα δει πιθανότατα τις ηλεκτρονικές του δαπάνες αναρτημένες στο Taxisnet κατά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και θα χρειαστεί να συμπληρώσει ανάλογα τον κωδ. 049. Αν υποθέσουμε όμως ότι ο εργοδότης καταβάλλει το μισθό σε προσωπικό του λογαριασμό που τηρεί στην αλλοδαπή, για την απόδειξη της εξόφλησης με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής γίνεται δεκτό κάθε πρόσφορο μέσο όπως ενδεικτικά, κατάσταση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού (bank statement) ή αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού, αναλυτική εικόνα καρτών, αποδεικτικά κατάθεσης ή εξόφλησης, αντίγραφο εκτύπωσης της συναλλαγής από το τερματικό μηχάνημα (POS) κ.λπ.

Αρκετοί φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στη φορολογική τους δήλωση μισθούς και κέρδη επιχειρηματικής δραστηριότητας από την αλλοδαπή. Αυτή η υποχρέωση γεννάται ενδεικτικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Ο φορολογούμενος εργάζεται εξ αποστάσεως σε αλλοδαπή εταιρεία, διαμένοντας στην Ελλάδα.
2. Ο φορολογούμενος απασχολήθηκε από αλλοδαπή εταιρεία για διάστημα μικρότερο των 183 ημερών μέσα σε ένα φορολογικό-ημερολογιακό έτος.
3. Ο φορολογούμενος εργάστηκε και διέμεινε στο εξωτερικό για διάστημα άνω των 183 ημερών, αλλά κατά τη διαδικασία αλλαγής της φορολογικής του κατοικίας, η Φορολογική Διοίκηση έκρινε ότι τα οικονομικά/ζωτικά του συμφέροντα παρέμειναν στην Ελλάδα. Συνεπώς, εξέδωσε αρνητική απάντηση στο σχετικό αίτημα του και τον υποχρέωσε να δηλώσει το παγκόσμιο εισόδημά του στη χώρα μας.

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις που ισχύουν από 01.01.2020 (βλ. επίσης Α. 1163/2020), οι φορολογούμενοι που ανήκουν σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις φαίνεται να απαλλάσσονται από την υποχρέωση πραγματοποίησης των ελάχιστων απαιτούμενων δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Αναλυτικότερα, δεδομένου ότι προβλέπεται απαλλαγή για όσους εργάζονται η διαβιούν στο εξωτερικό, κρίνουμε ότι ακόμα και στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εργασίας σε αλλοδαπό εργοδότη, δεν υφίσταται υποχρέωση συγκέντρωσης και προσκόμισης αποδείξεων. Ευελπιστούμε πάντως οι οδηγίες για τη συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων να παρέχουν πιο συγκεκριμένες πληροφορίες καθώς και τα απαραίτητα πεδία ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος.

Υπενθυμίζουμε ότι με τις προηγούμενες διατάξεις, οι οποίες συνέδεαν τη μείωση φόρου (και κατ’ επέκταση το αφορολόγητο) με τη συγκέντρωση ηλεκτρονικών αποδείξεων, είχαν προκύψει σημαντικές δυσκολίες για φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας που διαβιούσαν στο εξωτερικό. Το συγκεκριμένο πρόβλημα ήταν ακόμα εντονότερο στις περιπτώσεις εργασίας σε χώρες εκτός ΕΕ/ΕΟΧ, όπου οι δαπάνες που πραγματοποιούνταν σε αυτές δεν μπορούσαν να αναγνωριστούν από την ελληνική Φορολογική Αρχή.

Κάτοικοι Εξωτερικού

Ως Κάτοικοι Εξωτερικού νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένοι στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού ή στα τμήματα Κατοίκων Εξωτερικού των Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας, ανάλογα με τον τόπο κατοικίας του φορολογικού τους εκπροσώπου. Αρκετοί φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού οφείλουν να υποβάλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, όπως ενδεικτικά στις κάτωθι περιπτώσεις:

1. Φυσικό πρόσωπο που εισπράττει σύνταξη από ημεδαπό ασφαλιστικό φορέα
2. Φυσικό πρόσωπο που απασχολήθηκε στην Ελλάδα για διάστημα μικρότερο των 183 ημερών

Βάσει των διατάξεων που εφαρμόζονται για το φορολογικό έτος 2020 κι έπειτα, οι κάτοικοι εξωτερικού εξαιρούνται ρητά του μέτρου των ελάχιστων απαιτούμενων ηλεκτρονικών δαπανών.

Αξίζει να τονιστεί ότι η συγκεκριμένη απαλλαγή ισχύει και για φορολογικούς κατοίκους ΕΕ ή ΕΟΧ, οι οποίοι αποκτούν τουλάχιστον το 90% του εισοδήματός τους από ελληνικές πηγές. Εφόσον παράλληλα αποδεικνύουν ότι το φορολογητέο εισόδημά τους είναι τόσο χαμηλό ώστε να δικαιούνται μείωση φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας τους, διασφαλίζουν την ελληνική μείωση φόρου του άρθρου 16 του ν. 4172/2013, ανεξάρτητα από τη συγκέντρωση ηλεκτρονικών αποδείξεων **στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αναφορικά με τη συμπλήρωση του ποσού των αποδείξεων (κωδικός 049) ε **ξακολουθεί να ισχύει ότι το ποσό των δαπανών δηλώνεται ατομικά από κάθε σύζυγο** ή από κάθε μέρος συμφώνου συμβίωσης. Σε περίπτωση κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος καλύπτεται το απαιτούμενο ποσό δαπανών από οποιονδήποτε εκ των δυο συζύγων ή μερών συμφώνου συμβίωσης, το τυχόν πλεονάζον ποσό δύναται κατά την εκκαθάριση να μεταφερθεί στον άλλο σύζυγο ή στο άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης για τυχόν κάλυψη του ελάχιστα απαιτούμενου ποσού δαπανών.

Το ανώτατο όριο των ηλεκτρονικών δαπανών ανέρχεται σε 20.000,00 ευρώ, οι οποίες αντιστοιχούν σε εισόδημα προ φόρων ύψους περίπου 70.000,00 ευρώ. Συνεπώς, φορολογούμενοι με υψηλότερο εισόδημα από μισθούς/συντάξεις ή επιχειρηματική, δεν χρειάζεται να προβούν αναλογικά σε υψηλότερες ηλεκτρονικές δαπάνες.

Με πολλά μαγαζιά κλειστά μέσα στο 2020 αλλά και στο 2021, η συγκέντρωση του απαιτούμενου ύψους ηλεκτρονικών δαπανών δείχνει ανέφικτη για μεγάλο αριθμό φορολογουμένων. Σε αυτό το πλαίσιο, αρκετές συζητήσεις έχουν γίνει στο Υπουργείο Οικονομικών και στην ΑΑΔΕ για μείωση του ποσοστού του 30% ή ακόμα και για αναστολή του μέτρου για την περίοδο της πανδημίας Covid-19. Σε κάθε περίπτωση, οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να ληφθούν το συντομότερο δυνατό, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει ήδη παρέλθει το πρώτο τρίμηνο του 2021. Επίσης, η ΑΑΔΕ πρέπει να εκδώσει αναλυτικές οδηγίες για τη συγκέντρωση των ηλεκτρονικών αποδείξεων, δεδομένου ότι αποτελεί την πρώτη χρονιάς εφαρμογής των νέων διατάξεων, έστω και κάτω από τις πρωτόγνωρες συνθήκες του κορωνοϊού.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό